

Dosarul nr. 2rac-292/19

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central – A. Brăgaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – O. Cojocaru, E. Clim, B. Bîrca

ÎNCHEIERE

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la constatarea activității ilegale de colectare a remunerației de autor și conexe, încălcarea drepturilor de autor și conexe a membrilor asociației, încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, s-a menținut hotărârea din data de 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La 01 august 2017 Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la constatarea activității ilegale de colectare a remunerației de autor și conexe ale Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” în perioada 01 ianuarie 2015 - 31 decembrie 2015, încasarea forțată a sumei de 3 791 183, 93 lei colectate ilegal în calitate de remunerație de autor și conexe în perioada 01 ianuarie 2015 – 31 decembrie 2015, repararea prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată. (f.d.3-7, 72-74,110-112 vol.I)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 21 octombrie 2011 Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în conformitate cu prevederile art.48 al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 „Privind dreptul de autor și drepturile conexe” a emis decizia prin care a

avizat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” cu drept de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune. Legalitatea avizului dat a fost irevocabil confirmată de Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova la data de 13 septembrie 2012.

Reclamanta a menționat că la data de 02 iulie 2010 a fost adoptată Legea nr. 139 „Privind dreptul de autor și drepturile conexe”, care a intrat în vigoare la data de 01 ianuarie 2011 și, odată cu adoptarea legii noi, vechea Lege nr.293 din 23 noiembrie 1994 a fost abrogată, iar concomitent cu aceasta a fost anulat și certificatul acordat Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, deoarece acesta a fost eliberat în temeiul art. 35 din legea veche.

Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, chiar dacă a fost legal lipsită de capacitatea de folosință în conformitate cu prevederile art.60 alin.(5), art. 187 alin.(2) Cod civil și art.48 alin.(5) din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010, a încasat remunerația de autor pentru valorificarea operelor și altor obiecte protejate prin dreptul de autor și drepturi conexe ale titularilor de drepturi care sunt membri ai Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și care au încredințat gestiunea drepturilor sale doar acesteia și nu altor organizații de gestiune colectivă, fapt care aduce la atingerea drepturilor și intereselor legitime ale acestor titulari de drepturi. Printre membrii Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și cei ce au încredințat spre gestionare drepturile sale sunt circa 35 de Artiști ai Poporului, Artiști Emeriți și de Arte din Republica Moldova, toți interpreții din Federația Rusă și cele mai mari cataloage din Europa – Sony/ATV, Warner Music, Vois, Star Media și alții.

Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a mai indicat că la data de 15 decembrie 2014 prin decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr.6/3030 activitatea Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a fost suspendată în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexe, însă aceasta a continuat colectarea remunerațiilor, fapt ce a dus ulterior la informarea sa de către utilizatori despre acțiunile ilegale ale Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”, iar ca confirmare fiind remise în adresa ei facturi fiscale emise de aceasta.

A invocat că la 21 aprilie 2015 Asociația Națională a Restaurantelor și Localurilor de Agreement din Republica Moldova „MĂR” a depus în adresa CNA o plângere, în baza căreia s-a pornit urmărirea penală împotriva acțiunilor Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”. În urma confirmării ilegalității acesteia, după emiterea de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a deciziei nr.6/3030 din 15 decembrie 2015 și refuzul Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” de a stopa activitatea ilegală, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a emis decizia nr. 14/3240 din 22 noiembrie 2016, prin care a fost abrogată decizia de avizare a Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” și a retras avizul eliberat acesteia.

Reclamanta a indicat că pentru a aplană litigiul apărut pe cale extrajudiciară, la data de 02 iunie 2017, în adresa Asociației Obștești „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” a expediat o cerere prealabilă, care a fost recepționată de ultima la data de 06 iunie 2017, dar a rămas fără răspuns.

Prin hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”. (f.d. 82, 85-92, vol.III)

Prin decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”. S-a menținut hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central. (f.d. 126, 127-137, vol.IV)

Instanța de apel a constatat că cerințele înaintate în cererea de chemare în judecată de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” sunt bazate pe presupuneri neconfirmate prin probe în conformitate cu art. art. 121, 117-118 Cod de procedură civilă, și anume că Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” ar fi colectat remunerația, care s-ar datora titularilor de drepturi care erau membri ai Asociației Obștești „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și că nu ar fi colectat pentru membrii ce aveau contracte cu Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe”. Totodată, instanțele de judecată au reținut că în ședințele de judecată cât și din materialele dosarului nu s-a stabilit că Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” ar fi prezentat careva liste cu titularii de drepturi de autor și conexe în numele cărora Asociația Obștească „Asociația Drepturi de Autor și Conexe” ar fi colectat remunerațiile în perioada 01 ianuarie 2015 – 31 decembrie 2015. Mai mult ca atât, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” nu a probat nici întrunirea celor trei condiții cumulative în vederea constatării unui fapt juridic în conformitate cu prevederile art.282, alin.(1) Cod de procedură civilă, ce ar putea duce la apariția unor drepturi patrimoniale ale acesteia.

La 21 mai 2019 Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral inclusiv și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000 lei. (f.d. 140-149, vol. IV)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că instanțele de judecată au interpretat în mod greșit legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material, fapt care au dus la soluționarea greșită a cererii. A menționat că instanțele de judecată eronat au ajuns la soluțiile adoptate, ori, acestea n-au examinat cauza sub toate aspectele, n-au verificat, apreciat corect probele prezentate și nici nu au elucidat deplin circumstanțele importante a cauzei, fapt ce adus la adoptarea unor hotărâri neîntemeiate care aduc atingerea drepturilor sale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 21 martie 2019, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 19 aprilie 2019. Recursul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” la 21 mai 2019, este depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas